

ADVIES AAN HET COLLEGE VAN B&W GEMEENTE OOSTSTELLINGWERF

Onderwerp	Tussenbalans Visie op Samenleven 2023
Vorbereid door	Afvaardiging 4 themagroepen ASDO
Advies gevraagd per	6 november 2023
Uiterste adviesdatum	18 december 2023
Advies uitgebracht aan college van B&W per	11 december 2023

Soort advies: gevraagd of ongevraagd	Gevraagd.
Doel van het advies	De ASDO geeft een inhoudelijke reactie op de accenten en afbouwpunten bij de doe-agenda's zoals verwoord in de Tussenbalans Visie op Samenleven 2023 sinds de vaststelling van de Visie op Samenleven van medio oktober 2019.
Samenvatting van het advies	De ASDO heeft voor de doe-agenda's en bijbehorende 17 besluiten per besluit een reactie geformuleerd. Voor de uitwerking daarvan zie hieronder.
Context	De Visie op Samenleven is half oktober 2019 door de Raad vastgesteld. Hierin staan maatschappelijke effecten centraal, uitgewerkt in doe-agenda's Meedoen, Samenleven, Gezondheid en Goed Opgroeien. Via monitoring van beleid, trends en eigen signalen over ontwikkelingen is nu, eind 2023, een Tussenbalans opgemaakt. Naast de conclusie dat veel goed gaat is er behoefte om meer impact te willen maken. Dat betekent accenten leggen, maar ook keuzes maken over waar minder of geen aandacht meer aan hoeft te worden besteed. Dit heeft geleid tot 17 besluiten. Over deze besluiten heeft de ASDO per besluit een advies uitgebracht.
Impact van de aanvraag op de inwoners c.q. specifieke doelgroep van de gemeente Ooststellingwerf	Deze is zeker aanwezig, maar verschilt per inwoner, specifieke doelgroep of voorziening/instelling en per besluit.
Overwegingen die tot het advies leiden	Bij elk voorgestelde besluit is gekeken naar de gevolgen voor de inwoner, doelgroep en/of instelling en het gebruik van een voorziening. Aanvullende suggesties of aandachtspunten zijn in veel gevallen toegevoegd.

Adviezen aan het college van B&W

Meedoen.

Besluit 1 Accent: Inwoners stimuleren om tijdig te anticiperen op ouder worden.

Advies: Akkoord.

Besluit 2 Accent: (Wmo) zorg anders organiseren en inkopen zodat deze haalbaar en betaalbaar blijft.

Advies: Afbouw naar maximaal 2 aanbieders per buurt is rigoures en daarom graag aandacht voor een afbouwregeling bij bestaande contracten voor zowel cliënt als aanbieder. Denk aan gewenning van de cliënt aan het mogelijk vertrek van de vertrouwd contactpersoon van de huidige aanbieder.

Besluit 3 Afbouwen: Formele zorg minder “promoten” en uitdragen als oplossing.

Advies: Negatief. Wat als in het aangedragen voorbeeld de verzekering de fysiotherapie niet vergoed (wellicht hier niet het goede voorbeeld gekozen)?

Naar onze mening heeft de cliënt daarnaast recht op alle beschikbare informatie m.b.t. voorzieningen waar het mogelijk voor in aanmerking kan komen. Geen top-down benadering van een betuttelende overheid op dit terrein. Onafhankelijke Cliënt Ondersteuning zelfs actiever promoten om cliënt te ondersteunen. Dit gebeurt nu volstrekt onvoldoende. Zelfs de uit het Koplopersproject voortgekomen OCO-flyer is nog niet bekend gemaakt bij alle inwoners van Ooststellingwerf.

Wij vragen daarnaast expliciet aandacht voor laaggeletterdheid in de communicatie.

Tenslotte, bied de formele zorg die nodig is, vang wat kan op met mantelzorg en vrijwilligers maar waak daarbij voor overbelasting.

Besluit 4 Accent: Alles op alles zetten om bijstandsgerechtigden naar vermogen mee te laten doen in onze samenleving.

Advies: Akkoord.

Besluit 5 Accent: Voorzieningen voor inwoners met weinig geld en/of schulden zo eenvoudig en toegankelijk mogelijk maken.

Advies: akkoord.

Start Arm in Arm weer op en betrek ervaringsdeskundigen bij voorzieningen.

Besluit 6 Accent: Structurele verbetering bereiken voor mensen die lange tijd in armoede leven.

Advies: Akkoord.

Besluit 7 Afbouwen: Geen projecten die niet substantieel bijdragen aan meedoen van bijstandsgerechtigden en/of slechts een kleine groep bereiken.

Advies: Akkoord, waarbij wij wel willen aangeven dat projecten die nu niet substantieel bijdragen misschien over een half jaar wel een bijdrage kunnen bieden. Bewaar deze ergens inzichtelijk.

Besluit 8 Afbouwen: Geen extra communicatie om het bereik van afzonderlijke regelingen en voorzieningen te vergroten omdat het effect hiervan zeer beperkt is.

Advies: zie kanttekening inzake OCO bij Besluit 3.

Zorg voor een heldere vindplaats voor alle regelingen digitaal en in een brochure.

Samenleven.

Besluit 9 Accent: Voorwaarden scheppen voor de bloei van gemeenschapskracht, inwonersinitiatief en omzien naar elkaar.

Advies: Bied de dorpen voorbeelden van “good practices” uit andere dorpen en gemeenten aan om als dorp/buurt de juiste keuze te kunnen maken.

Zorg voor uitbreiding van bloeizones

Besluit 10 Afbouwen: We bemoeien ons niet met de inhoud en uitvoering van initiatieven, maar laten dit bij de inwoners(groepen), dorpen en buurten en maatschappelijke organisaties.

Advies: Akkoord met kanttekening van hierboven bij Besluit 9.

Opmerking: graag aandacht voor de regiefunctie, waardoor niet op meerdere plekken hetzelfde wordt gedaan voor dezelfde doelgroep.

Gezondheid.

Besluit 11 Accent. Integrale aanpak om te komen tot een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot gezond gedrag.

Advies: Akkoord. Dit vraagt om heldere communicatie met meerdere gelederen, o.a. huisarts, fysio, scholen. Beschikbaarheid van ‘sportlocaties, verenigingen en trainingsmogelijkheden/coaches. Bij tijdige preventie wordt veel (duurdere) zorg voorkomen.

Besluit 12 Accent: Preventief inzetten op een gezonde en actieve leefstijl waarin reablement (herstel), bewegen, voeding en weerbaarheid centraal staan.

Advies: Akkoord.

Besluit 13 Afbouwen: Niet betuttelen, maar uitnodigende projecten en programma’s die inspelen op intrinsieke motivatie van inwoners.

Advies: Akkoord. Opmerking: Noodzaak is om dit eerst goed inzichtelijk te maken door aandacht te besteden in de regionale bladen, helder en begrijpelijke taal, concrete voorbeelden. Goed voorbeeld doet goed volgen, dit kan niet los gezien worden van tijdige preventie.

Goed Opgroeien.

Besluit 14 Accent: Kansrijke start voor kinderen.

Advies: Akkoord.

Goed opgroeien is verbonden met de leef- en woonsituatie waarin kinderen zich bevinden. Draag zorg voor directe betrokkenheid vanaf de geboorte, o.a. consultatiebureau (signalerende functie,

	<p>ondersteunende bij individuele vragen), huisarts, zorgaanbieders en tijdige preventie.</p> <p>Besluit 15 Accent: Beperken jeugdhulpvragen door gerichte preventie. Advies: Akkoord. Opmerking: Belangrijk blijft dat er vanuit de hulpvraag gekeken wordt wat nodig is. Het financiële aspect dient ondergeschikt te zijn aan de hulpvraag. Financiën dienen niet het meest zwaarwegende argument te zijn door bijv. beschikbare hulp in te zetten, welke mogelijk niet passend is bij de hulpvraag. Draag zorg voor een doorgaande lijn in de hulpverlening, zonder stagnatie door financiële consequenties.</p> <p>Besluit 16 Afbouwen: We houden ons niet(meer) bezig met verantwoordelijkheden die bij andere partijen liggen (bv. onderwijs). Advies: tijdige monitoring, samenwerking met de verschillende ketenpartners behouden (1 casus, 1 regie). Opmerkingen: Ten eerste: Er bestaat ook zoiets als een gezamenlijke verantwoordelijkheid, zoals onderwijsachterstandenbeleid, waarbij partijen elkaar versterken. De bewegingsconsulenten van Scala geven voorbeeldlessen op scholen en zorgen voor het stimuleren van uitdagend, uitleenbaar materiaalgebruik. Wat zijn de effecten van het stopzetten van deze interventies die jaarlijks goed gedocumenteerd worden verantwoord? De leesbevordering in samenwerking met de bibliotheek (Bos-project) lijkt ons ook heel relevant. Wij waarschuwen ervoor niet het kind met het badwater weg te gooien in deze gemeente. Ten tweede: De gemeente heeft een controlerende functie en dient te vertrouwen op de ‘deskundigen’ die onderwijs, zorg en hulp aanbieden. En deze medewerkers dienen daar waar nodig samen te werken. Er dienen toetsing/meetmomenten ingebouwd te worden, zodat inzichtelijk wordt wat is er gedaan, wat is er bereikt en hoe gaan we verder. Dat houdt weliswaar in dat verantwoordelijkheden daar worden neer gelegd waar zij horen, echter door het proces te monitoren kan voorkomen worden dat zwaardere hulp – cq kosten, noodzakelijk zijn of zullen worden.</p> <p>Besluit 17 Afbouwen: Geen losse projecten gericht op de weerbaarheid en positieve gezondheid van kinderen vanaf 10 jaar, maar een samenhangende aanpak. Advies: akkoord, versnipper de hulpverlening niet en draag zorg voor een doorgaande lijn. Wij vragen daarnaast expliciet aandacht voor het integreren van sociale weerbaarheid in de OKO-aanpak. Belangrijk is samenwerking met de verschillende instanties.</p>
Suggesties aan het college van B&W	Gemeentelijk is het van belang de verantwoordelijkheid daar te laten waar deze hoort en dat de gemeente niet betuttelend op gaat

	<p>treden. Dit vraagt dat de gemeente wel mogelijkheden moet scheppen, waardoor geborgd is dat mensen weten waar ze terecht kunnen en waar ze hun vragen kunnen stellen. Denk hierbij aan bijvoorbeeld laaggeletterdheid en informatieverbreiding binnen huisartspraktijken, scholen of bibliotheken, waar een aanspreekpunt kan zijn. Ondanks dat het gebiedsteam gekwalificeerde professionals aan het werk heeft, is het van belang dat zij ook voldoende kennis hebben van bijvoorbeeld de jeugdwet en hierin een rol kunnen spelen. Voortijdig signaleren dat er iets niet goed gaat in een gezin en deskundige hulp in schakelen maakt dat de meer duurzame hulpverlening voorkomen kan worden. Beheersbaarheid van financiën maakt ook dat er kritisch gekeken dient te worden naar de eigen mogelijkheden en inzet van de gemeente. Het beperken van minder keuzemogelijkheden door in zee te gaan met 2 aanbieders zal enerzijds financiële ruimte kunnen bieden, anderzijds beperkt het de inwoner in zijn 'mogelijkheden' die instantie, hulpverlening te kiezen waar hij/zij zich goed bij voelt en mogelijk ook beter aansluit bij zijn/haar situatie. Voorkomen moet worden dat er een monopolie positie ontstaat. Blijf zorgen voor ontschotting binnen de gemeente.</p>
Opmerkingen ter zijde	De ASDO waardeert het zeer hoe zij is betrokken bij de voorlichting (gezamenlijk met de gemeenteraad) en ambtelijke ondersteuning bij de totstandkoming van dit advies.

Anita Zwaaneveldt – Pouw,
voorzitter